

Tisková zpráva ke konferenci MUŽI ŘÍJNA 1918

struktura dokumentu:

- Přehled základních dat akce
- Tiskové zprávy
- Plakát konference Muži října 1918

Přehled základních dat akce

Název: **konference Muži října 1918**

Forma: **mezinárodní vědecká konference**

Termín konání: **23. – 24. října 2008 (čtvrtek–pátek)**

Místo konání: **Praha, Hrzánský palác, Loretánská 9/177**

Počet referujících: **přes tři desítky osob**

Záštitu: **Konference se koná pod záštitou předsedy vlády České republiky M. Topolánka.**

Pořadatelé:

Masarykův ústav a Archiv Akademie věd ČR, v. v. i.

Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, Ústav českých dějin

Historický ústav Akademie věd ČR, v. v. i.

Vysoká škola CEVRO Insti

Úřad vlády ČR

Organizátoři:

PhDr. Luboš Velek, Ph.D., velek.lubos@volny.cz

Mgr. Jan Bílek, bilek@mua.cas.cz, 605301191

prof. PhDr. Milan Hlavačka, CSc.

PhDr. Lucie Wittlichová

Kontaktní adresa:

Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v. v. i.; Gabčíkova 10, 180 00 Praha 8,

www.mua.cas.cz, tel.: 286010135-6

Podrobnosti ke konferenci:

<http://www.mua.cas.cz/cinnost/cin08/mk-mr.html>

Tisková zpráva

Praha, 23. října 2008 – Informace o dvoudenní mezinárodní vědecké konferenci *Muži října 1918, kterou u příležitosti 90. výročí vzniku Československého státu a s cílem zhodnotit tento zlom na příkladech života a díla jeho zakladatelů i jeho odpůrců pořádá pod záštitou předsedy vlády České republiky pět pracovišť v čele s Ústavem českých dějin Filozofické fakulty Univerzity Karlovy a Masarykovým ústavem a Archivem Akademie věd České republiky, v. v. i.*

Konference připomene osobnosti, které se podílely na vzniku Československého státu, na jeho konstituování politickém, vojenském, právním, sociálním aj. Dále připomene představitele nejrůznějších snah namířených proti konstituování tohoto státu (přínejmenším v podobě, v jaké nakonec vznikl). Formou propojení biografických momentů s dobovými ideologiemi, politickou kulturou, státoprávními a státovědeckými teoriemi a koncepcemi, vývojovými reflexemi či jinými alternativními pohledy bude hodnocena veřejná činnost představitelů domácí české, resp. slovenské politiky období převratu roku 1918. Organizátorům nejde o zhodnocení činnosti vedoucích představitelů zahraničního odboje, kterým byla v dosavadním historiografickém bádání věnována již nemalá pozornost. Cílem konference je připomenout obnovu novodobé české státnosti a její aktéry a analyzovat a interpretovat politické a společenské působení daných osobností v naznačeném kontextu. Pozornost bude věnována:

a) **Pěťci „mužů října“**, kteří se podíleli na prohlášení samostatného Československa, jeho bezprostředním konstituování, přebírání moci, vzniku nových mocenských center, udržení integrity historického území českého státu, jakož i jeho nově utvářené slovenské části, na konstruování nových mechanismů vládnutí, zabezpečení právního rámce, řešení sociálních a národnostních konfliktů atd. Na příkladě **Antonína Švehly, Františka Soukupa, Aloise Rašína, Jiřího Stříbrného a Vavro Šrobára** lze, jak se domníváme, přiblížit způsoby a problémy spojené se zánikem a vznikem moderních států, transformace převzetí a výkonu moci, recepce správního a právního systému, proměny politických elit a jejich nově nalézané politické a společenské odpovědnosti. Skrze tyto osobnosti lze současně uchopit i vznik, vývoj a funkce nových, mimořádných a nestandardních orgánů, jejich charakter a podobu vyplývající z „revoluční atmosféry“ a „revolučních metod“ řešení aktuálních problémů. Na pořad jednání tak lze přivést skrze konkrétní osoby a jejich rozhodování otázky kontinuity a diskontinuity moci a vládnutí, politické legitimacy, reprezentativnosti atd.

b) Obdobně koncipovaným příspěvkům k **dalším důležitým politickým a veřejným činitelům** období převratu, kteří v českých zemích a na Slovensku stáli po boku výše jmenovaných. Výběr těchto osobností není omezen na prostředí politiky, nýbrž se vztahuje i na neméně důležité oblasti hospodářství, kapitálu a kultury, neodmyslitelně spjaté s veřejným děním. Pojednáno tak bude například o politikovi **Antonínu Kalinovi**, vůdci sokolského hnutí **Josefu Scheinerovi**, básníkovi **Viktoru Dykovi**.

c) **Osobnostem opačného tábora**, odstaveným prorakouským „aktivistickým“ představitelům českých politických stran a uskupení (například **Bohumil Šmeral, Zdeněk V. Tobolka**), představitelům katolických politických směrů (například **Jan Šrámek, Andrej Hlinka**) a reprezentantům národnostních menšin nového státu. Za důležité považujeme i biografické podchycení vyhraněných **sociálních skupin spjatých se starým státem**, které byly vznikem Československé republiky a dekonstrukcí jejího monarchického předchůdce vystaveny určité nejistotě, tj. představitelům aristokracie, rakousko-uherské generality či byrokracie a státní správy. Přiblížen bude například osud a rozhodování posledního místodržitele na Moravě barona **Karl Heinolda** či generála **Paula Kestřánka**.

Zájemci, především z řad historiků a politologů, kteří se ze svobodné badatelské vůle na konferenci schází, slibují podat v referátech řadu biogramů především osob spjatých s veřejným prostorem, tj. státníků a politiků, ale pojednají v daném kontextu i o celých sociálních skupinách a o reflexi října 1918. Předpokládáme, že konference nebude jen sledem jednotlivých monologů, ale že podníti i kritickou diskusi. Expertní příspěvky přednesené na konferenci se stanou jádrem následně vydaného sborníku. Věříme, že i primárně biograficky zaměřená konference nabídne dostatečný prostor k obecnějšímu a problémovému uchopení vývoje na podzim 1918 a umožní nové pohledy a interpretace otázek a témat.

Luboš Velek a Jan Bílek

Účast předsedy vlády na vědecké konferenci Muži října 1918

Předseda vlády České republiky **Mirek Topolánek** se ve čtvrtek 23. října 2008 zúčastní společenského večera v rámci dvoudenní mezinárodní vědecké konference Muži října 1918, která je pořádána pod jeho záštitou. Premiér zde **přednese projev**. Akce se koná v budově Vysoké školy CEVRO Institut, Jungmannova 17, Praha 1 od 18 hodin.

Zahájení vědecké konference Muži října 1918

Ve čtvrtek 23. října 2008 bude v Hrzánském paláci v Loretánské ulici v Praze 1 zahájena dvoudenní mezinárodní vědecká konference Muži října 1918. Konference připomene osobnosti, které se podílely na vzniku Československého státu, na jeho konstituování politickém, vojenském, právním, sociálním aj. a dále připomene představitele nejrozličnějších snah namířených proti tomuto státu (přínejmenším v podobě, v jaké nakonec vznikl). Na slavnostním zahájení vystoupí od 8.45 hodin představitelé pořádajících institucí **Mgr. Jan Novák** (*Úřad vlády České republiky*), **Prof. PhDr. Milan Hlavačka, CSc.** (*Ústav českých dějin, Filozofická fakulta Univerzity Karlovy*), **Doc. PhDr. Ivan Šedivý, CSc.** (*Masarykův ústav a Archiv Akademie věd ČR, v. v. i.*), **PhDr. Michal Stehlík, Ph.D.** (*Filozofická fakulta Univerzity Karlovy*), **Prof. Dr. Miroslav Novák** (*CEVRO Institut*), **Prof. PhDr. Svatava Raková, CSc.** (*Historický ústav Akademie věd, v. v. i.*).

Ukončení vědecké konference Muži října 1918

V pátek 24. října 2008 v odpoledních hodinách bude v Hrzánském paláci v Loretánské ulici v Praze 1 generální diskusí ukončena mezinárodní vědecká konference Muži října 1918, kterou pořádaly Masarykův ústav a Archiv Akademie věd ČR, v. v. i.; Ústav českých dějin Filozofické fakulty Univerzity Karlovy; Historický ústav Akademie věd ČR, v. v. i.; Vysoká škola CEVRO Institut; Úřad vlády ČR u příležitosti 90. výročí vzniku Československé republiky. Konference připomněla obnovu novodobé české státnosti a její aktéry. Na konferenci vystoupilo přes třicet referujících především s příspěvky o představitelích české, resp. slovenské politiky období převratu roku 1918. Připomenuta byla nejen pětice „mužů října“, která se podílela na prohlášení a bezprostředním konstituování samostatného Československa, tj. Antonín Švehla, František Soukup, Alois Rašín, Jiří Stříbrný a Vavro Šrobár, ale i další političtí a veřejní činitelé včetně představitelů kultury. Diskutovalo se i o českých prorakouských představitelích, o reprezentantech národnostních menšin nového státu a o sociálních skupinách spjatých se starým státem.

Plakát konference Muži října 1918

(v tiskové kvalitě ke stažení na <http://www.mua.cas.cz/cinnost/cin08/mk-mr.html>)

